

ΒΓΑΛΕ ΤΗ ΜΑΣΚΑ ΡΕ ΒΛΑΚΑ!

ΤΟ ΑΠΟΤΥΧΗΜΕΝΟ ΕΓΧΕΙΡΗΜΑ ΤΗΣ ΜΑΣΚΟΦΟΡΑΣ ΠΕΙΘΑΡΧΗΣΗΣ

Τα τρελά που συμβαίνουν πάνω στην κασίδα μας εδώ και τρεις μήνες είναι τόσα που τείνουμε να ξεχνάμε τα όσα και τη σειρά με την οποία συνέβησαν. Ας πούμε θυμάται κανείς την πρώτη φορά που είδαμε γριποτρελαμένο με μάσκα στο δρόμο; Ήταν τότε που ακόμα τα πράγματα ήταν κανονικά και έβγαине δειλά δειλά κάνα αρθράκι για τον «μυστηριώδη ιό από την Κίνα». Έβλεπες σκόρπιους γριποτρελαμένους στο δρόμο και δε σου πήγαινε η καρδιά ούτε καν να τους κοροϊδέψεις.

Η αλήθεια είναι βέβαια ότι τότε ούτε που μπορούσαμε να φανταστούμε το τι θα ακολουθούσε. Και το πόσο κεντρικό ρόλο θα έπαιζε σε όλο αυτό το τσίρκο που ζήσαμε αυτό το περίφημο εξάρτημα: η μάσκα. Στην αρχή κιάλας (δηλαδή στις αρχές του Μάρτη) τη βλέπαμε ως ατομική πρωτοβουλία των όλο και αυξανόμενων γριποτρελαμένων μικροαστών, ως μια ακόμα προσπάθειά τους να σώσουν τον κώλο τους όπως πάντα. Άσε που οι ίδιες οι επίσημες κρατικές ανακοινώσεις διέψευδαν την ιατρική αποτελεσματικότητα της μάσκας και συνιστούσαν την αποφυγή της χρήσης της στα καλά καθούμενα.¹

Ακόμα κι όταν το κράτος και οι ρουφιάνοι του μας έκλεισαν σπίτι και μας ανάγκασαν να βγαίνουμε κουβαλώντας χαρτάκια που έγραφαν ψέματα, η μάσκα παρέμενε ακόμα ίδιον γνώρισμα των γριποτρελαμένων μικροαστών και μόνο. Μπορεί να έβγαίνες με χαρτάκι, αλλά μάσκα δε σε ανάγκαζε κανείς να φοράς. Ακόμα και οι περίφημοι «ειδικοί» που τόσο μάθαμε να ακούω υποβάθμιζαν συνεχώς την προστατευτική χρησιμότητα της μάσκας. Η διευθύντρια της Κλινικής Λοιμωξιολογίας στο πανεπιστημιακό νοσοκομείο του Κέμπριτζ (που τυχαίνει να είναι Ελληνίδα – αχ, αυτό το brain drain) υποστήριζε έντονα ότι «οι απλές μάσκες δεν προστατεύουν από τη λοίμωξη αυτόν που τις φοράει και επιπλέον δίνουν μια ψευδή αίσθηση ασφάλειας».²

Καθ' όλη τη διάρκεια της καραντίνας η μάσκα δεν ήταν πρώτη μούρη στο οπτικό πεδίο όσων επιμένουμε να κυκλοφορούμε στο δρόμο. Άλλωστε, τα γριποτρελαμένα ζόμπι είχαν κλειστεί μέσα και δεν έβγαίναν παρά για να πάνε στο σουπερ μάρκετ. Οπότε όλοι οι υπόλοιποι μπορούσαμε να κυκλοφορούμε δίχως να μας ζαλίζει κανείς για την «ανευθυνότητά» μας. Παρ' όλα αυτά, τα ζόμπι μπορεί να ήταν κλεισμένα μέσα, αλλά υπήρχαν. Και η μάσκα είχε μετατραπεί σε βασικό αξεσουάρ της γκαρνταρόμπας τους, κάτι σαν τα παπούτσια δίχως τα οποία δε βγαίνεις έξω. Οι βιοτεχνίες ρούχων μέσα σε μια μέρα άρχισαν να παράγουν μάσκες αντί για ρούχα. Ακόμα βέβαια και τα αφεντικά αυτών των βιοτεχνιών, παραδέχονταν ότι «οι μάσκες αυτές είναι προφανές ότι δεν έχουν φαρμακευτική, αλλά προστατευτική χρήση».³ Αλλά τι μπορεί να σημαίνει αυτή η ακατανόητη διατύπωση; Και γιατί όλοι οι «ειδικοί» έσπευδαν να υποτιμήσουν τη χρησιμότητα της μάσκας «όσον αφορά την προστασία από τον ιό», υπονοώντας όμως ότι έχει χρησιμότητα «ως προς κάτι άλλο»;

Και πάνω που ο υποχρεωτικός εγκλεισμός στα σπίτια έφτανε στο τέλος του, μάθαμε ότι το κράτος που τόσο νοιάζεται για το καλό μας σκέφτεται να

μας φορέσει τις μάσκες με το ζόρι! Λίγο πριν λήξει λοιπόν η απαγόρευση κυκλοφορίας, οι «ειδικοί» - οι ίδιοι που μέχρι πρότινος έλεγαν ότι η μάσκα δεν προστατεύει από τον ιό - άρχισαν να λένε δημοσίως ότι σκοπεύουν να μας φορέσουν τη μάσκα καπέλο. Η μάσκα, έλεγε ο καλός κύριος Τσιόδρας:

θα πρέπει να χρησιμοποιείται ως υποχρεωτικό μέτρο στα μέσα μαζικής μεταφοράς και σε άλλους πολυσύχναστους χώρους, όπως νοσοκομεία, παντοπωλεία, διαγνωστικά εργαστήρια, ιατρεία, κομμωτήρια, κουρεία, κέντρα αισθητικής. Όλοι οι πολυσύχναστοι κλειστοί χώροι, θα πρέπει να έχουν υποχρεωτική χρήση της μάσκας και για τους εισερχόμενους αλλά και για τους εργαζόμενους με στενή επαφή με το κοινό, όπως πωλητές και ταμειακοί υπάλληλοι.⁴

Στο τέλος βέβαια δεν παρέλειπε να ξαναπει ότι η μάσκα «δεν πρέπει να δίνει μια ψευδή αίσθηση ασφάλειας», δηλαδή να ξαναπει ότι από ιατρικής άποψης η μάσκα είναι άχρηστη! Οπότε προς τι η τόση κάψα; Ένας λοιμωξιολόγος της ομάδας Τσιόδρα υποστήριξε πως «το βασικό πλεονέκτημα της μάσκας είναι ότι συντηρεί την αίσθηση ότι υπάρχει πρόβλημα, δεν μας αφήνει να ησυχάσουμε, δηλαδή βοηθάει την ψυχολογία μας».⁵ Πράγματι, εδώ είναι το ζουμί της υπόθεσης.

Οι «ειδικοί» από την κόλαση ήθελαν να μας φορέσουν την μάσκα με το έτσι θέλω για λόγους «ψυχολογίας», δηλαδή για να συντηρήσουν την αίσθηση τρέλας και παράνοιας. Όσο πιο πολλοί οι τρελαμένοι μπάσταρδοι τόσο καλύτερα, σκέφτονταν. Το ίδιο επιχείρημα περί «ψυχολογίας» είχαν χρησιμοποιήσει άλλωστε και όταν ακύρωσαν το καρναβάλι της Πάτρας το Φλεβάρη πριν ακόμα αποφασιστεί καλά-καλά τι θα γίνει με τον ιό. «Για να περιοριστεί η εορταστική διάθεση των ημερών», έλεγαν.⁶ Όταν απαγόρεψαν το μασκάρωμα στις απόκριες λοιπόν έλεγαν τα ίδια με αυτά που έλεγαν όταν σκέφτονταν να το κάνουν υποχρεωτικό δυο μήνες αργότερα!

Και βέβαια, το υποχρεωτικό μασκάρωμα θα είχε και άλλες, ακόμα σημαντικότερες πτυχές. Γιατί το κράτος και οι ειδικοί από την κόλαση ήξεραν καλά πλέον ότι υπήρχαν πολλοί και πολλές που δεν ψήνονταν να γριποτρελαθούν. Όλοι αυτοί λοιπόν έπρεπε να πειθαρχηθούν και να κάτσουν στ' αυγά τους. Και ποιος καλύτερος τρόπος από το να τους αναγκάσεις να μεταμφιεστούν κι αυτοί σε γριποτρελαμένα ζόμπι; Από το να κρύψεις κάτω από το χαλάκι την πόλωση που είχε δημιουργηθεί, δημιουργώντας μια εικόνα «μασκοφόρας ενότητας»;

Τέτοιας κλίμακας σχέδια όμως δεν εφαρμόζονται έτσι απλά. Και είναι βέβαιο πως θα συναντήσουν εμ-

ΜΑΣΚΕΣ, ΕΠΙΔΗΜΙΕΣ ΚΑΙ ΚΡΑΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ

Η έκφραση «το θέαμα της μασκοφόρας ενότητας» δεν είναι δική μας. Τη βρήκαμε σε ένα κείμενο του Χρήστου Λυντέρη που μιλάει για την εμφάνιση της ιατρικής μάσκας στην Κίνα το 1910, το οποίο μεταφράσαμε και εκδώσαμε πριν λίγες εβδομάδες. Ήδη από τότε η μάσκα «ήταν προφανές ότι δεν είχε προστατευτική χρήση», που λένε και οι έλληνες βιοτέχνες ρούχων σήμερα, αλλά πολιτική. Η ιατρική μάσκα ήταν το εργαλείο με το οποίο το κινεζικό κράτος επέβαλλε την πειθαρχία στους κούληδες μετανάστες εργάτες, το εργαλείο με το οποίο ο κινεζικός εθνικός κορμός συστάθηκε ως τέτοιος εμφανίζοντας ένα «θέαμα μασκοφόρας ενότητας» και το εργαλείο με το οποίο η κρατική αφήγηση επιβλήθηκε ως αδιαμφισβήτητη αλήθεια μέσω της σύγχρονης ιατρικής. Επομένως, είναι ένα πολλαπλά χρήσιμο κείμενο γιατί μας δείχνει την ιστορία διαφόρων από τις μεθόδους που τρώμε στα μούτρα σήμερα.

Παράλληλα, μας δείχνει και το ρόλο των ειδικών στο χτίσιμο των κρατικών αφηγήσεων. Όχι μόνο μέσα από το παράδειγμα των κινέζων ειδικών που αναφέρονται στο κείμενο, αλλά και μέσα από την ιστορία του ίδιου του συγγραφέα του. Ο οποίος, έχοντας γράψει αυτό το κείμενο το 2018, όταν το αντικείμενό του ήρθε στην αιχμή της επικαιρότητας πριν από λίγους μήνες έκανε ολικό reset, ξέχασε τα όσα έγραφε δύο χρόνια πριν και άρχισε να λέει ότι η μάσκα είναι «ένδειξη αλληλεγγύης»! Μην ανησυχείτε όμως! Όσο κι αν ο ίδιος δε θέλει να θυμάται κανείς τι έλεγε τότε, εμείς το εκδώσαμε (τέτοιον είμαστε)! Θα το βρείτε σε όλα τα γνωστά σημεία διακίνησης.

πόδια. Επειδή ακριβώς η εργατική τάξη της χώρας είχε περάσει δύο μήνες του κακού χαμού, δυο μήνες πολωτικούς μέχρι εκεί που δεν πάει άλλο, δυο μήνες όπου έβλεπες κάποιον στο δρόμο και ήσουν με την πρώτη ματιά σίγουρος αν είναι «δικός μας» ή όχι, για όλους αυτούς τους λόγους δεν ήταν καθόλου βέβαιο το αν η εργατική τάξη θα δεχόταν να φορέσει μάσκες έτσι αναίμακτα.

Σ' αυτό ακριβώς το σημείο λοιπόν, την ίδια στιγμή που οι ρουφιάνοι του κράτους σκέφτονταν αν το φιλόδοξο πρότζεκτ τους είναι εφικτό, είναι που ανέλαβε η κοινωνικά υπεύθυνη αριστερά της χώρας να εξηγήσει στους εμφανώς απρόθυμους εργάτες της χώρας ότι είναι κομπλέ να μεταμφιεστείς σε κρατικό μισότρελο ζόμπι. Οι αφίσες που κόλλησαν ενόψει της «γιορτής της Πρωτομαγιάς» ουσιαστικά δεν έλεγαν τίποτα περισσότερο από το «φόρα μάσκα». Ο σκοπός τους ήταν να μας πείσουν ότι η μάσκα «εξυπακούεται», «εννοείται», «είναι κάτι φυσικό και απαραίτητο», άλλωστε «τη φορούν κι οι ήρωες». Η αριστερά δηλαδή έκανε μια δήλωση νομιμοφροσύνης, αναλαμβάνοντας το έργο της διαφήμισης της μάσκας στην εργατική τάξη της χώρας. Ακόμα χειρότερα, η αριστερά απαίτησε τη χρήση της μάσκας ως κάποιου είδους «εργατικό δικαίωμα».

Παρ' όλα αυτά, το σχέδιο δε δούλεψε. Οι εργάτες και οι εργάτριες, η πολυεθνική νεολαία, όσοι δεν είχαν φάει «κορωνοϊό» στο μυαλό είχαν πλέον όλο και λιγότερους λόγους να πείθονται από τις προσταγές των αριστερών μεσολαβητών και συνέχισαν να είναι εμφανώς απρόθυμοι να μεταμφιεστούν σε «κοινωνικά υπεύθυνους». Γρήγορα λοιπόν το σχέδιο άρχισε να μπάζει. Το φιλόδοξο πρότζεκτ του «όλοι μάσκες» άρχισε να κάνει εκπτώσεις. Τελικά, μέσα σε λίγες μέρες, από το «μάσκες όλοι» οι κρατικές προσταγές έφτασαν να επιβάλλουν μάσκες μόνο στους εργάτες και της εργάτριες της εστίασης και στα μέσα μαζικής μεταφοράς (τα οποία επίσης χρησιμοποιούν οι εργάτες). Δηλαδή σε χώρους που έχουν έτσι κι αλλιώς εγγεγραμμένη την πειθαρχία μέσα τους. Στην πρώτη περίπτωση την πειθαρχία που επιβάλλει το αφεντικό και στη δεύτερη περίπτωση την πειθαρχία που επιβάλλουν οι μπάτσοι, οι σεκιουριτάδες και οι ρουφιάνοι.

Οι ρουφιάνοι έπαιζαν σημαντικό ρόλο σε αυτό το σχέδιο. Το κράτος πόνταρε ότι θα αμολούσε έξω από τα κλουβιά τους όλα τα γριποτρελαμένα ζόμπι και αυτά με την παρουσία τους και μόνο θα πειθαρχούσαν τους υπόλοιπους. Και πράγματι, προσπάθησαν. Τις πρώτες μέρες που σταμάτησε η απαγόρευση κυκλοφορίας το παρατηρούσε κανείς εμπειρικά. Οι δρόμοι και οι πλατείες είχαν μετατραπεί σε πολύ πιο αφιλόξενα μέρη απ' ό,τι λίγες μέρες πριν. Οι ρουφιάνοι κυκλοφορούσαν διστακτικά, λες κι οι ακτίνες του ήλιου σε συνδυασμό με την παρουσία ανθρώπων γύρω τους τους διαπερνούσαν και τους σκότωναν. Κυκλοφορούσαν και κοιτούσαν επικριτικά όσους δεν είχαν μετατραπεί σε κρατικά ζόμπι, όπως οι ίδιοι. Τις πρώτες μέρες διακατέχονταν από άφθονο θράσος, θράσος που προερχόταν

από τη σιγουριά που τους είχε εμποτίσει η τηλεόραση ότι όλοι είναι «κοινωνικά υπεύθυνοι» όπως οι ίδιοι. Οπότε μόλις έβλεπαν «κοινωνικά ανεύθυνο» ορμούσαν και άρχιζαν το κήρυγμα: «Γιατί δε φοράς μάσκα; Γιατί δεν κρατάς απόσταση; Γιατί συμπεριφέρεσαι φυσιολογικά; Γιατί με πλησιάζεις;» Ορμούσαν με τη βεβαιότητα ότι ο αντίπαλός τους θα νιώσει ντροπή για την ανευθυνότητά του, θα αρχίσει τις συγγνώμες και θα τρέξει να σωθεί.

Έλα όμως που τα πράγματα δεν ήταν καθόλου έτσι. Οι «κοινωνικά ανεύθυνοι» της χώρας τούτης, με τα νεύρα τους να έχουν βαρέσει μπιέλα, δεν έδειχναν καθόλου πρόθυμοι να υποκύψουν στην επίθεση των ζόμπι. Το αντίθετο! Τα ζόμπι ανακάλυψαν ότι οι κοινωνικά ανεύθυνοι δεν ήταν τόσο μειοψηφικοί όσο νόμιζαν και ότι η μηντιακά χτισμένη αυτοπεποίθησή τους αντιμετωπιζόταν στο δρόμο με κοροϊδία και γαμωσταυρίδια.

Στα σχολεία, όπου επίσης είχε συζητηθεί το ενδεχόμενο να επιβληθεί υποχρεωτική χρήση της μάσκας, ήταν ένα ακόμα παράδειγμα υποχώρησης των κρατικών σχεδίων. Οι καθηγητές επιστρέφοντας στα σχολεία ανακάλυψαν ότι ακόμα και η προαιρετική χρήση της μάσκας τους προκαλούσε προβλήματα. Οι μαθητές τους έκαναν τη μάσκα σφεντόνα και πήγαιναν και τους έβηχαν στα μούτρα. Όποιος φορούσε μάσκα αντιμετωπιζόταν με τους γνωστούς τρόπους με τους οποίους η εργατική νεολαία επιβάλλει τον εαυτό της στα σχολεία. Αυτοί οι τρόποι ανάγκασαν ακόμα και τους ειδικούς από την κόλαση να δηλώσουν ότι «σε καμία περίπτωση δε θέλουμε να λειτουργήσει αρνητικά και να γίνει αφορμή για bullying η χρήση της μάσκας στο σχολείο, είναι ένα θέμα που συνεχίζουμε να το παρακολουθούμε».⁷

Στο δρόμο τα γριποτρελαμένα ζόμπι άρχισαν να μπαίνουν σε θέση άμυνας. Από κει που έρχονταν να σου την πούνε, τώρα διάφοροι περαστικοί πιτσιρικάδες άρχιζαν να τα πλησιάζουν μόνοι τους για να τους δουλέψουν. Είδαμε κόσμο να κυκλοφορεί στο δρόμο και να τη μπαίνει σε άσχετους γριποτρελαμένους με την ατάκα «βγάλε τη μάσκα ρε βλάκα!» Δεν το ξέρουμε ούτε μόνο επειδή το είδαμε να συμβαίνει, ούτε μόνο επειδή το κάναμε κι εμείς οι ίδιοι.

ΣΤΙΓΜΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΟΓΕΙΑ ΜΑΧΗ ΕΝΑΝΤΙΑ ΣΤΗ ΜΑΣΚΑ

• Δουλεύω ντελίβερι και συνέχεια παρατηρώ τι παίζει γύρω μου. Ε, κι όταν άρχισα να βλέπω όλους τους βλαμμένους να έχουν βάλει πανοπλία για να βγουν στο δρόμο, άρχισα να φρικάρω. Από ένα σημείο και ύστερα δεν κρατήθηκα. Σε κάθε φανάρι άρχιζα τα «πώς είσαι έτσι ρε γελοίο με τη μάσκα» και μόλις άναβε πράσινο την έκανα και τους άφηνα να με κοιτάνε αποσβολωμένοι.

• Ήμουν στο τρόλεϊ και ήταν ένας μπάρμπα που φώναζε σε έναν τυπά που δε φορούσε μάσκα. Ο άλλος δεν ασχολιόταν, αλλά ο μπάρμπα είχε κουράσει και σε κάποια φάση μπαίνω κι εγώ στον καβγά κι αρχίζω να τον βρίζω. Ε, μη στα πολυλογώ αυτός κατέληξε να με φωνάζει «βιζιπού», εγώ να του φωνάζω «καλό ψόφο κωλόγερε» και κάπως έτσι πέρασε η διαδρομή.

• Εμένα μπήκαν οι μπάτσοι στο τρόλεϊ και άρχισαν να μου λένε «Κυρία πρέπει να βάλετε τη μάσκα σας». Κι εγώ τους απάντησα «ναι» και καθόμουν και τους κοίταγα με λίγο loco ύφος. Ε, μου το είπαν άλλη μια φορά, έκανα το ίδιο και με αφήσαν στην ησυχία μου. Το ύφος τους ήταν φάση, που να μπλέκω τώρα!

• Στο σχολείο μου μας είπαν εξαρχής ότι «η χρήση της μάσκας είναι προαιρετική» και για τους μαθητές και για τους καθηγητές. Από τους μαθητές εννοείται δεν έσκασε κανείς με μάσκα (ΕΠΑΛ είμαστε, διάολε). Αλλά το ενδιαφέρον ήταν η φάση με τους καθηγητές. Αυτοί που και πριν ήταν κομπλέ σκάσαν χαλαροί. Αλλά όσοι και προηγουμένως ήταν καθίκια, ε, αυτοί ήταν οι πιο τρελαμένοι με τις μάσκες. Ένας μάλιστα άρχισε να μας μοιράζει τις μάσκες που είχε προμηθευτεί το σχολείο και να μας βάζει να υπογράψουμε ότι τις πήραμε. Ε, μέσα σε δέκα λεπτά είχε γίνει το σώσε. Ένας την έβαζε στο σβέρκο, μια άλλη την έκανε καπέλο, ένας μάλιστα την έκανε

Ας πούμε, οι συντάκτες της εφημερίδας *Καθημερινή* μετέφεραν ιστορίες όπως η παρακάτω:

«Γιατί φοράς μάσκα; Τι φοβάσαι;». Ο νεαρός δεν πρέπει να ήταν πάνω από είκοσι. [...] Παρατήρησε τη μάσκα στο πρόσωπο μιας άλλης. Ήταν έτοιμος να την ειρωνευτεί.

Στη συνέχεια οι καλοί συντάκτες εξέφραζαν την οργή τους για όσους προωθούν τέτοιες συμπεριφορές, «αυτούς που, λίγο πολύ, θεωρούν [το να φοράς μάσκα] «μικροαστισμό», «δειλία»,⁸ δηλαδή για ανθρώπους σαν κι εμάς

Κάπως έτσι, τα γριποτρελαμένα ζόμπι που βγήκαν στο δρόμο με σκοπό να μας πειθαρχήσουν, απέτυχαν και στράφηκαν σε άτακτη υποχώρηση. Το μόνο safe space για ζόμπι που έχει απομείνει είναι τα μέσα μαζικής μεταφοράς, όπου οι (αρκετοί πλέον) απείθαρχοι που τολμούν να έχουν τα μούτρα τους... γυμνά, ακόμα σχολιάζονται. Όχι φυσικά λόγω της αριθμητικής υπεροχής των ζόμπι, αλλά λόγω της ασφάλειας που τους προσέφεραν οι μπάτσοι και η απειλή του προστίμου. Κι όσον αφορά την υποχρεωτική χρήση της μάσκας εν ώρα εργασίας, εκεί η αυτοπεποίθηση των ζόμπι βασίζεται στην πειθαρχία που ασκεί το αφεντικό.

Οπουδήποτε αλλού, μπορούμε να πούμε πως το σχέδιο της μασκοφόρας ενότητας και πειθαρχίας απέτυχε παταγωδώς, αν και στο βουβό. Όχι απλά δεν ψηθήκαμε να φορέσουμε μάσκες από μόνοι μας, όχι απλά δεν τις φορέσαμε λόγω της πίεσης που μας άσκησαν οι ρουφιάνοι, αλλά αντί να επιτευχθεί μια ενότητα, αυτό που δημιουργήθηκε είναι για άλλη μια φορά πόλωση.

Τα κρατικά σχέδια πειθαρχήσής μας κόλλησαν στο ίδιο σημείο που είχαν κολλήσει και πριν από περίπου δέκα χρόνια, όταν είχαν πάρει τη μορφή της δήθεν κυριαρχίας της Χρυσής Αυγής στο δρόμο. Τότε πάλι τα μήντια και οι αριστεροί μας έλεγαν ότι πρέπει να χεστούμε απάνω μας, γιατί οι ναζί είναι πολλοί και είναι κακοί και είναι παντού και θα μας κάνουν ντα. Και τότε, όμως, τα κρατικά σχέδια δεν είχαν το αποτέλεσμα που ήλπιζαν. Και τότε προκάλεσαν πολύ μεγαλύτερη πόλωση απ' όση θα ήθελαν. Χιλιάδες κόσμου από κάθε γωνιά της Ελλάδας, ένα σημαντικό κομμάτι της πολυεθνικής νεολαίας αντι-

στάθηκε και στις μηντιακές προσαγές και στις αριστερές μεσολαβήσεις και επιτέθηκε στους φασίστες με όποιον τρόπο μπορούσε. Αυτή η διαδικασία πόλωσης δεν τους έφερε απλά να πολεμούν τους φασίστες, αλλά και να πολεμούν τις κρατικές προσαγές στο σύνολό τους. Ήταν μια διαδικασία που εκτός από το αποτέλεσμα της μάχης ενάντια στους φασίστες, άμβλυσε το ταξικό ρήγμα και διαμόρφωσε και μια ολόκληρη μεριά. Διαμόρφωσε όλους αυτούς κι αυτές που γνωρίζουμε τα τελευταία χρόνια και τους νιώθουμε εξαρχής για «δικούς μας».

Έχουμε την αίσθηση ότι τα όσα συμβαίνουν τους τελευταίους μήνες είναι εξίσου, για να μην πούμε κι ακόμα περισσότερο, πολιτικά. Και μέσα στο ζόφο του αποκάλυπτου φασισμού των ημερών μας, το μόνο αισιόδοξο που μπορούμε να δούμε είναι αυτό: ότι πρόκειται για διαδικασίες τόσο πολιτικές που γεννούν κι άλλους κι άλλες σαν κι εμάς. Κι άλλους «δικούς μας».

1. Βλ. τις ανακοινώσεις του υπουργείου Υγείας και του Πανεπιστημίου Αθηνών στα «Οδηγίες του υπουργείου Υγείας για τον κορωνοϊό μέσω ΑΑΔΕ», *Καθημερινή*, 01/03/20 και «Νέες απαντήσεις του Πανεπιστημίου Αθηνών για τον κορωνοϊό», *Καθημερινή*, 03/03/20.
2. «Ευφροσύνη Γκρανιά - Κλώτσα: Αυτός ο ιός δεν θα εξαλειφθεί εύκολα», *Καθημερινή*, 12/04/20.
3. «"Της μόδας" οι πάνινες μάσκες», *Καθημερινή*, 24/04/20.
4. «Σωτ. Τσιόδρας: 17 νέα κρούσματα, 2.534 συνολικά, 136 οι νεκροί», *Καθημερινή*, 27/04/20.
5. Η φοβερή αυτή ατάκα ειπώθηκε στο Ρ/Σ Στο Κόκκινο, στην εκπομπή του Χρυσόστομου Λουκά, στις 30/04/2020. Την ακούσαμε με τ' αυτάκια μας.
6. Α. Συρίγος, «Ο αιφνιδιασμός απέτυχε», *Καθημερινή*, 08/03/20. Βέβαια, η ακύρωση του καρναβαλιού είχε και κάτι άλλες συνέπειες, πολύ σημαντικότερες και πολύ λιγότερο «ψυχολογικές», όπως τον περιορισμό της κατανάλωσης. Βλ. την σειρά κειμένων «Το Πείραμα: μια ιστορία ιών και εμπορικού πολέμου από το 2016 μέχρι σήμερα» και συγκεκριμένα το «S.1, Ερ.2 Εμπορικός πόλεμος δεν είναι μόνο η αύξηση των εξαγωγών», στο autonomeantifa.gr
7. «Σωτ. Τσιόδρας: Δεν κρύβουμε, δεν υποκαταγράφουμε τους θανάτους», *Καθημερινή*, 06/05/20.
8. Η. Μαγκλίνης, «Γιατί φοράς μάσκα;», *Καθημερινή*, 20/05/20.

σφεντόνα και άρχισε να κυνηγεί κόσμο. Μετά πηγαίναμε στο μαλάκα καθηγητής και τον παίρναμε αγκαλιά, τον βήχαμε κι άλλα τέτοια. Είχε φρικάρει!

• Πήγαινα θάλασσα. Το Α1 ήταν πίτα, όπως παλιά. Το μισό ήταν παρέες που πήγαιναν για μπάνιο και εννοείται δε φορούσαν ούτε μάσκα ούτε τίποτα. Ε, κι είναι ένας 40άρης που ξεκίνησε να μου τη λέει, στην αρχή ευγενικά, σε φάση «καλά, δε σκέφτεσαι την υγεία σου και τους γονείς σου». Αλλά όταν είδε ότι δε μασούσα, γρήγορα το γύρισε στον εαυτούλη του και στο ότι θα έπρεπε να φωνάξει τους μπάτσους. Η συζήτησή μας έληξε με μένα να του λέω ότι έτσι όπως τά 'κανε έχουμε καταλήξει ένα τέταρτο να βριζόμαστε μούρη με μούρη, οπότε σίγουρα θα έχει κολλήσει.

• Ήταν κάπου τις πρώτες μέρες που έληξε η καραντίνα και άρχισε το αστείο με τις μάσκες κι εγώ μπαίνω στο λεωφορείο και κάθομαι τέρμα πίσω γαλαρία. Ε, όπως προχωρούσα το μισό λεωφορείο με κοιτούσε περίεργα που δε φορούσα. Το είχα ψιλοσυνθηθίσει, αλλά μόλις έκατσα έγινε κάτι που δεν περίμενα. Τέσσερα άτομα απ' αυτούς που κάθονταν κι αυτοί προς τα πίσω, πολύ διαφορετικές ηλικίες και φιγούρες αναμεταξύ τους, έβγαλαν κι αυτοί τις μάσκες τους! Και μετά έπαιξε σιωπηλός συμβιβασμός με το υπόλοιπο λεωφορείο. Δε μας είπαν τίποτα!

ΠΟΙΟ ΉΤΑΝ ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΖΗΤΗΜΑ ΠΟΥ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΕ Η ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΤΑΞΗ ΤΟΝ ΑΠΡΙΛΗ;

Ο ιστορικός του μέλλοντος μπορεί να κοιτάξει αυτές τις τρεις αφίσες για να έχει μια πλήρη εικόνα της ατζέντας των αριστερών οργανώσεων τον Απρίλη του 2020: «φορέστε όλοι μάσκες». Τώρα που το σκεφτόμαστε βέβαια, αν τα μούτρα του μοιάζουν με τα μούτρα του ιστορικού του παρόντος, είναι βέβαιο πως θα γράψει ότι η εργατική τάξη του 2020 έκατσε σπίτι, φόρεσε μάσκα και ζήτηγε κι άλλους «ήρωες», οπότε άσε καλύτερα...